

Promotie Miguel Goede aan Universiteit van Tilburg

Waarom er klachten zijn over verzelfstandigde overheids-nv's

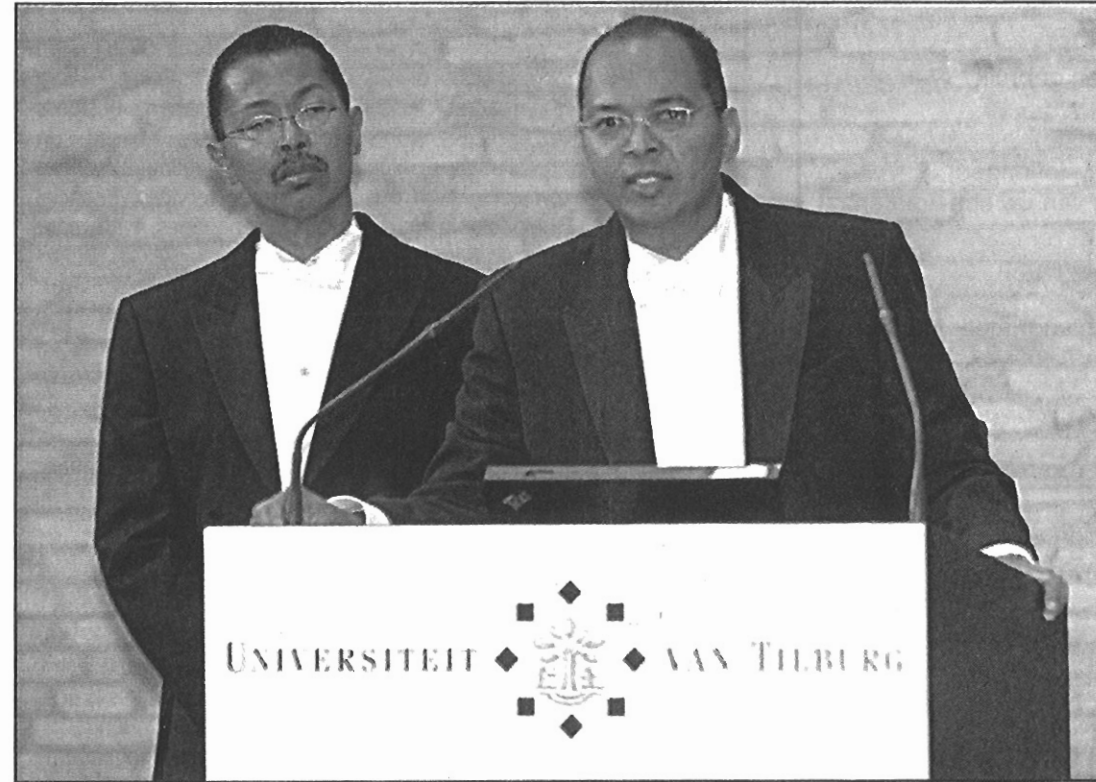
WILLEMSTAD/TILBURG — "De Antilliaanse overheid trad onvoldoende op als regisseur van de privatisering van overheidsdiensten". Dit thema stond centraal in het academisch proefschrift dat Miguel Goede (1961) verdedigde tijdens zijn promotie aan de Universiteit van Tilburg. Losjes gaf Goede — als een geboren docent — voorafgaand aan de officiële plechtigheid uitleg aan de aanwezigen over de inhoud van zijn proefschrift. Die ontspannen sfeer domineerde daarna tijdens de exact 45 minuten durende promotieplechtigheid.

De opposenten van Goede staken niet onder stoelen of banken dat het een bijzondere gebeurtenis was: een docent van de UNA promoveert aan de Universiteit van Tilburg. Goede kreeg veel lof toegezwaid over zijn dissertatie. Tijdens het verloop van zijn verdediging kreeg Goede vragen voorgelegd of Nederland misschien ook iets van Curaçao zou kunnen leren. Daarbij noemde een hooggeleerde opponent de Antillen glimlachend: "het land van de geniale anarchie", de schrijver Boeli van Leeuwen citerend. Miguel Goede grapte: "We kunnen best technische bijstanders naar Nederland sturen als het gaat om multiculturaliteit en diversiteit". De promovendus mist bij zijn landgenoten overigens een goed zelfbeeld, "maar er is wel een vertrouwen dat het allemaal goed komt. Wij doen in de Antillen daarom te weinig aan onze problemen, maar in

Nederland zou het allemaal best wat meer ontspannen kunnen." Soms zijn de Antillen hun tijd zelfs vooruit, stelde Goede, aanhakend op de recente publieke discussie in Nederland over de topinkomens van bestuurders van geprivatiseerde overheidsdiensten. "Op Curaçao discussieerden wij in 2002 al over deze hoge salarissen."

TEMPO

Maar het was in het zonovergoten Tilburg natuurlijk geen wedstrijd Curaçao-Nederland. Het draaide om het proces van privatisering van overheidsdiensten, zoals de nutsbedrijven, telecom, postdiensten, et cetera. De Antilliaanse overheid stootte hiermee taken af, terwijl zij volgens Goede te weinig aandacht besteedde aan het inrichten van kerntaken ná de verzelfstandiging. Samengevat: de beoogde efficiëntie is niet overal gerealiseerd en de overheid heeft haar rol als regisseur onvoldoende waargemaakt. Volgens Goede nam het tempo van verzelfstandigingen op de eilanden toe als gevolg van de toenemende interne en externe druk, onder andere van de Nederlandse politiek en van het Internationale Monetair Fonds (IMF). "Door de verzelfstandiging van organisa-

Miguel Goede: "We kunnen best technische bijstanders naar Nederland sturen als het gaat om multiculturaliteit en diversiteit." Naast hem Ivan Kuster, hoofd afdeling Financiën van het eilandgebied Curaçao.

tieonderdelen is de overheid als 'monolithische piramide' geëxplodeerd tot een gefragmenteerd netwerk van organisaties: het is een kleinere overheid geworden, omringd door een groot aantal satellieten die op afstand dienen te worden bestuurd." In zijn

onderzoek heeft Goede een gebrek aan visie en strategie bij de overheid in de Nederlandse Antillen en op Curaçao geconstateerd. In de Nederlandse Antillen is, na de verzelfstandigingen, onvoldoende aandacht besteed aan het inrichten van de kernover-

heid. "Hoewel het niet per se ineffectief is om een ambtenaar na verzelfstandiging aan te stellen als directeur van een verzelfstandigde organisatie", stelt Goede, "hebben de verzelfstandigingen niet in alle gevallen tot verhoogde efficiëntie geleid. De

overheid heeft zich met de 'verkeerde aspecten' van de bedrijfsvoering van de verzelfstandigde organisatie bemoeid. Het resultaat van de verzelfstandiging is dan ook dat het politieke primaat is aangetast. De verzelfstandigde organisatie stuurt immers aan op een grote afstand tot de politiek. En de politiek is niet bij machte de afstand tot de verzelfstandigde organisatie te verkleinen", zo heeft Goede ontdekt. Dit is het gevolg van de verdeeldheid en het negatieve imago van de politiek waardoor de politiek de media en de publieke opinie niet aan haar zijde heeft.

UNA

Een van de opposenten merkte op, dat in het proefschrift van Goede niet wordt genoemd dat de burger in de Antillen nu tevreden is over de privatiseringen. Goede

verklaarde dat dit niet het geval is. "Utiliteitsbedrijven krijgen nog steeds klachten, net zoals telecom of distributie van olieproducten. Dat komt ook door het gebrek aan concurrentie. In een quasi monopoliepositie zijn er onvoldoende prikkels om het beter te doen." Zijn de eilanden van de Antillen niet te klein voor privatiseringen?, vroeg een opponent. "Je moet de eilanden van de Antillen kunnen leiden als een multinational of organiseren als een Deloitte & Touche. Nu is er te veel fragmentatie." Op de vraag of ook niet de UNA maar beter kon worden geprivatiseerd, verdedigde Goede op: "De UNA is al verzelfstandigd en we hebben zelfs met de centrale overheid een zorgcontract getekend voor de periode 2004-2007. Dit contract werd overigens pas in 2005 getekend." Dit soort snedige repliek typeert Miguel Goede. Zijn antwoorden waren kort, de vaart in vraag en antwoord was groot. En zo werden 45 minuten promotieplechtigheid door diverse aanwezigen zelden zo kort ervaren.

Miguel Goede werd geboren in Paramaribo, groeide op Curaçao op en studeerde politicologie en bestuurskunde aan de Katholieke Universiteit Nijmegen. Hij was eerder beleidscoördinator, organisatieadviseur en hoofd van de sectie Organisatie & Informatievoorziening van het Stafbureau van het eilandgebied Curaçao, was consultant bij Arthur Andersen en zelfstandig interim-manager. Sinds 2002 is Goede Program coördinator Public Administration en General Management aan de Universiteit van de Nederlandse Antillen. In 2005 was hij op Curaçao voorzitter van de commissie ter voorbereiding van het referendum over staatkundige hervormingen.